

Bijlage 1 bij Nota GS Voortgangsrapportage herstructurering Wind op land april 2014

Aanleiding

Op 17 december 2013 hebben Gedeputeerde Staten het projectplan Herstructurering Wind op land definitief vastgesteld gehoord hebbende de commissie Ruimte en Milieu op 25 november 2013. Het projectplan beschrijft hoe de herstructureringsopgave van 105,5 MW onder de door PS vastgestelde herstructureringsvoorwaarden kan worden gerealiseerd. Het plan voorziet in een ruimtelijk en economisch spoor die er toe moeten leiden dat GS in de zomer van 2014 gebieden met voldoende ruimte voor wind aanwijzen via vaststelling van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau..

Eind 2014 worden de windgebieden voor herstructurering definitief vastgesteld en ruimtelijk aangewezen in de PRV. Dit is het moment dat de herstructureringsbepaling artikel 32 lid 4 PRV in werking kan treden. Dit is tevens het moment waarop de eerste initiatiefnemers van nieuwe windparken bij de provincie een aanvraag om een omgevingsvergunning kunnen indienen. In het projectplan is ook het belang van een zorgvuldige communicatie en een transparant proces aangegeven; de plaatsing van windturbines is immers maatschappelijk gevoelig en het draagvlak voor nieuwe initiatieven staat onder druk.

Bij de vaststelling door Provinciale Staten op 17 december 2012 van het vigerend beleidskader Wind op land is de verantwoordelijkheid voor de voorbereiding van de herstructurering en de besluitvorming over in werkingtreding van artikel 32 lid 4 bij GS gelegd; het betreft immers een uitvoeringstaak. Om de voortgang te monitoren wordt drie maal per jaar een voortgangsrapportage besproken in de commissie R&M.

Voortgangsrapportage

Voortgang in het economisch spoor

De rol van de provincie in dit spoor is met name het faciliteren van de benodigde gesprekken tussen initiatiefnemers nieuwe parken en eigenaren te saneren molens, het doorrekenen van de economische uitvoerbaarheid van nieuwe initiatieven. Daarbij wordt ook in kaart gebracht of er voldoende initiatieven zijn om herstructureringsopgave te realiseren binnen de strikte voorwaarden die zijn gesteld in artikel 32, lid 4 PRV.

Wat is er tot nu toe gebeurd?

Consultatieronde initiatiefnemers, gemeenten, brancheorganisaties, rekenmodel en windmakelaar.

In de afgelopen maanden is met ruim 50 initiatiefnemers van nieuwe windparken gesproken, variërend van coöperaties tot gemeentelijke initiatiefnemers, projectontwikkelaars en energiebedrijven. De initiatiefnemers zijn geïnformeerd over het projectplan, de mijlpalen die voor hen van belang zijn en de voorwaarden ten aanzien van de herstructurering. Niet alle initiatieven zijn kansrijk omdat niet altijd kan worden voldaan aan de ruimtelijke voorwaarden: op voldoende afstand tot woningen, niet in kwetsbare gebieden, 2 turbines saneren voor 1 nieuwe, minimaal 6 windturbines op een lijn. Een deel van de initiatieven voldoet aan de ruimtelijke randvoorwaarden, maar voldoet nog niet aan de verhouding 2 : 1. Voor deze initiatieven geldt dat door samenwerking met andere marktpartijen de saneringsopgave kan worden uitgebreid ten einde te voldoen aan deze voorwaarde. Tot op heden lijkt er ruim voldoende aanbod te zijn om de extra opgave van 105,5 megawatt te realiseren.

Rekenmodel

Aan een extern bureau is opdracht gegeven een rekenmodel te ontwikkelen voor het doorrekenen van de kosten van de sanering van windturbines in relatie tot de economische uitvoerbaarheid van windprojecten die voorzien in herstructurering. Het rekenmodel wordt beschikbaar gesteld om het overleg tussen de eigenaren van te saneren windturbines en de initiatiefnemers voor nieuwe windprojecten te faciliteren. Op basis van het model kan een objectieve waardebeoordeling plaatsvinden. Om de bruikbaarheid van het model te toetsen aan de praktijk, is het model in een expert meeting gepresenteerd aan (financieel) deskundigen vanuit de brancheorganisaties. De

uitkomsten van deze bijeenkomst worden benut om het model aan te scherpen. Een tweede doel van de expert bijeenkomst is het creëren van draagvlak voor toepassing van het model.

Windmakelaar

Naast de inzet van een rekenmodel om de herstructurering te faciliteren, wordt verkend wat de voor- en nadelen zijn van het inschakelen van een onafhankelijke intermediair of windmakelaar om de onderhandelingen en samenwerking tussen marktpartijen verdergaand te faciliteren.

Wat zijn belangrijke activiteiten komende tijd?

Bijeenkomst met initiatiefnemers ea 17 april 2014

Op 17 april van 12.00-17.00 uur wordt in de Statenzaal een inloop bijeenkomst georganiseerd voor alle initiatiefnemers, Statenleden, gemeentebestuurders en belangenorganisaties.

Doel van deze bijeenkomst:

- Deelnemers informeren over de ambtelijke concept-kaart van kansrijke windgebieden en de voor hen belangrijke mijlpalen in ruimtelijk, economisch en maatschappelijk spoor.
- Initiatiefnemers de gelegenheid geven zich kort te presenteren aan bestuurders en belangenorganisaties.
- Initiatiefnemers onderling en met gemeenten en belangenorganisaties in gesprek laten gaan. Hiervoor organiseren we een informatiemarkt en een netwerkborrel.

Programma

12.00 uur; inloop met broodje, koffie/thee

12.30 uur; welkom door voorzitter Stefan Wijers.

13.00 uur; presentatie Jaap Bond; stand van zaken/belangrijke mijlpalen in herstructurering Wind op Land. En presentatie ambtelijke kaart met kansrijke windlocaties.

13.30 uur; presentaties initiatiefnemers nieuwe windparken.

14.30 uur; korte reactie Tjeerd Talsma op presentaties

14.45-15.45 uur; informatie- markt waarbij initiatieven zich presenteren

15.45-16.00 uur; afronding door voorzitter Stefan Wijers ism Jaap Bond/Tjeerd Talsma.

16.00-17.00 uur; netwerkborrel

Ambtelijk/bestuurlijk overleg met gemeenten en trilateraal overleg provincie/gemeenten/initiatiefnemers

In de komende maanden vindt ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats met gemeente Medemblik over windpark Westfrisia dat in aanmerking komt voor de overgangsregeling. De provincie treedt in overleg met initiatiefnemers en gemeenten om te verkennen of door samenwerking tussen marktpartijen binnen de gebieden die in het plan-mer worden onderzocht kansrijke initiatieven kunnen ontstaan. Als uit het trilateraal overleg en uit het m.e.r.-onderzoek blijkt dat voor een bepaalde locatie een initiatief kan worden ontwikkeld binnen de ruimtelijke en economische kaders voor herstructurering, dan volgt overleg met bewoners en belanghebbenden in het gebied.

Voortgang in het ruimtelijk spoor

Wat is er tot nu toe gebeurd?

Kaart ruimtelijke analyse

Op basis van het vigerend ruimtelijk beleid op niveau van het Rijk en op provinciaal niveau is een ruimtelijke analyse gemaakt, waaruit blijkt welke gebieden voldoen aan het ruimtelijk beleid. In de komende maanden wordt de ruimtelijke analyse aangescherpt op basis van criteria voor leefomgevingskwaliteit en ruimtelijke kwaliteit. Op basis van de ruimtelijke analyse is een kaartbeeld opgesteld, waarop de potentiële gebieden voor wind op land – rekening houdend met de herstructureringsvoorwaarden – zijn aangegeven. Deze kaart heeft de status van ambtelijk concept en is op 11 februari 2014 als zodanig ter kennisname aan GS voorgelegd. Inmiddels zijn een aantal wijzigingen verwerkt, waaronder het nader begrenzen van de aardkundige monumenten Deze kaart wordt op 17- april 2014 tijdens de bijeenkomst met initiatiefnemers openbaar. Deze kaart is de basis voor de notitie Reikwijdte en Detailniveau die de komende maanden wordt opgesteld in voorbereiding op het plan-mer. Door de kaart te presenteren laten GS zien dat zij transparant opereren. Voor de initiatiefnemers, gemeenten en belanghebbenden

wordt weer wat duidelijker wordt waar kansrijke locaties liggen en waar niet. De kaart wordt nadrukkelijk openbaar gemaakt onder het voorbehoud van de verdere toetsing van de gebieden in de m.e.r.-procedure.

3D-analyse windprojecten

Momenteel wordt een 3D-analysemodel ontwikkeld, met behulp waarvan zichtbaar gemaakt kan worden wat de impact van windmolenparken is op de ruimtelijke kwaliteit in kansrijke gebieden. Een dergelijke 3D-analyse is ook van belang om in informatiebijeenkomsten en ontwerpdelivers met bewoners/belangengroepen en gemeenten interactief te communiceren. Eind april worden de eerste resultaten – een 3D-visualisatie van de windpark Westfrisia (overgangsregeling), en de windparken Waardpolder/Groetpolder (zeer kansrijk projecten) en Jan van Kempen verwacht. De visualisaties worden betrokken in besluitvorming over deze projecten later dit jaar.

Projecten onder overgangsregeling

Projecten waarvoor een formeel verzoek tot wijziging van het bestemmingsplan of een formele aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend voor 11 april 2011 komen mogelijk in aanmerking voor de overgangsregeling artikel 32, lid 7 PRV. Projecten onder de overgangsregeling hoeven niet te voldoen aan de herstructureringsvoorwaarden.

Op basis van uitgebreide juridische toetsing is geconstateerd dat alleen het windproject Westfrisia aan alle voorwaarden zoals genoemd in artikel 32, lid 7 PRV voldoet. Dit is in overeenstemming met de restrictieve uitleg die aan een overgangsbepaling dient te worden gegeven en met de toelichting op artikel 32 PRV. De aanvraag voor windpark Westfrisia is op 13 september 2010 ingediend bij Provinciale Staten en ziet op de bouw van 5 windturbines met een gezamenlijk vermogen van 10 tot 12,5 megawatt. De initiatiefnemer onderzoekt de mogelijkheden om de sanering van enkele solitaire windturbines in het plan te betrekken. Voorgesteld wordt dat GS op korte termijn in overleg treden met de gemeente Medemblik en de initiatiefnemer over de ruimtelijke procedure.

Notitie Reikwijdte en Detailniveau en plan-mer

Binnenkort start het opstellen van de notitie Reikwijdte en Detailniveau waarin op basis van de gemaakte GIS-analyse nader begrensd wordt welke gebieden in het plan-mer onderzocht worden en hoe de beoordeling van de gebieden gaat plaatsvinden. De planning is er op gericht om een concept notitie Reikwijdte en Detailniveau half mei gereed te hebben zodat deze in juni in de commissie R&M kan worden behandeld. De Commissie Mer zal gevraagd worden om advies uit te brengen over de concept notitie R&D; hierdoor wordt tijdig een goed beeld verkregen van wat de Commissie Mer belangrijk vindt en hoe dit kan worden meegenomen in het plan-mer. Vervolgens wordt het plan-mer opgesteld; besluitvorming in GS en behandeling in PS is voorzien eind 2014.

Wat zijn belangrijke activiteiten komende tijd?

Ruimtelijk kader

Op de herstructurering van windturbines is de ruimtelijke kwaliteitseis van artikel 15 PRV van toepassing. In artikel 15 wordt voor de ruimtelijke kwaliteitstoets verwezen naar de uitgangspunten zoals vermeld in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie (PS d.d. 21 juni 2010). Hierin ontbreekt een helder ruimtelijk kader voor windturbines. Om in de plan-mer gebieden op ruimtelijke kwaliteit te kunnen toetsen en te zijner tijd initiatieven gemotiveerd af te kunnen wijzen is het nodig om het vigerend beleidskader Wind op land en de Structuurvisie NH 2040 aan te vullen met een Ruimtelijk kader waarin de randvoorwaarden ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit nader zijn uitgewerkt. Momenteel wordt gewerkt aan een concept landschappelijk kader. Gekeken wordt naar de landschappelijke implicaties van windturbines en in relatie tot het onderliggend landschap. Dit landschappelijk kader stelt ruimtelijke kwaliteitsrandvoorwaarden aan locaties voor windturbines en is een uitwerking van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie specifiek voor wind op land.

Een voorstel wordt komend najaar voorgelegd aan GS en PS.

PRV wijziging

Om enerzijds voldoende ruimte te creëren voor uitvoering van de complexe herstructureringsopgave en anderzijds te voorkomen dat de prestatieafspraken van 685,5 megawatt wind op land wordt overschreden, wordt een wijziging van de PRV voorbereid. In de PRV wordt de realisatienorm van 685,5 megawatt vastgelegd met daarbij een verdelingssystematiek voor verdeling van de opgave over gebieden en projecten. Daarnaast worden in de PRV op een verbeelding de gebieden inzichtelijk gemaakt die aan de herstructureringscriteria voldoen. In het najaar wordt een voorstel voor wijziging van de PRV aan

GS en PS voorgelegd. Op dit moment wordt verkend of hiervoor een aparte wijziging van de PRV nodig is of dat de wijzigingen ten behoeve van wind op land kunnen meelopen in de voorziene wijziging van de PRV in de tweede helft van 2014.

Voortgang in het maatschappelijk spoor

Een transparant proces is een voorwaarde voor maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak ten behoeve van een tijdige realisatie van de doelstelling van 685,5 megawatt wind op land in 2020. Bewoners en overige belanghebbenden moeten tijdig worden betrokken bij het planproces en beschikken over de juiste informatie om volwaardig te kunnen participeren. In het ruimtelijk spoor worden omwonenden en overige belanghebbenden voorafgaand aan formele processtappen geïnformeerd over het planproces, de inhoud en de wijze waarop zij formeel en informeel kunnen reageren. In het economisch spoor faciliteert de provincie de dialoog tussen bewoners, overige belanghebbenden, initiatiefnemers en gemeenten over windprojecten die voldoen aan de voorwaarden ten aanzien van herstructurering. Een communicatieplan is in voorbereiding.

Wat is er tot nu toe gebeurd?

Ronde tafelgesprekken

Op 13, 20 en 24 maart hebben drie regionale ronde tafelbijeenkomsten plaatsgevonden om de belangenorganisaties en organisaties van omwonenden/dorpsraden te betrekken bij het planproces. Deze bijeenkomsten hadden tot doel de portefeuillehouders Ruimtelijke ordening en Milieu en Klimaat en duurzame energie te informeren over standpunten en zorgen vanuit de regio ten aanzien van windenergie op land. De bijeenkomsten zijn constructief verlopen.

Inloopbijeenkomst op 17 april

De belangenorganisaties en bewonersorganisaties worden uitgenodigd voor de inloop bijeenkomst die op 17 april plaatsvindt in de Statenzaal.

Belangrijke momenten

- 13, 20, 24 maart; 3 bijeenkomsten in regio
- 17 april: presentatie initiatieven aan bestuurders provincie, gemeenten
- mei: informatiebijeenkomsten in regio over notitie Reikwijdte en Detailniveau in het kader van een milieu effect rapportage (mer).
- mei/juni: besluitvorming notitie Reikwijdte en Detailniveau in GS ; welke locaties in plan-mer onderzocht
- juni/juli: formele inspraak periode
- augustus: plan-mer opstellen
- september: GS stellen concept-plan-mer vast
- oktober/november: plan-mer ter inzage/ met regio's in gesprek over kansrijke windgebieden
- november/december: besluitvorming plan-mer en vaststelling gewijzigde Provinciaal Ruimtelijke Verordening (685,5 megawatt, aanwijzing windgebieden, verdelingssystematiek)
- Begin 2015: aanvraag eerste vergunningen. Afweging initiatieven op basis van; herstructureringseisen, ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, participatie etc.

Procedure

Deze voortgangsrapportage wordt geagendeerd voor de B-agenda van de Statencommissie Ruimte en Milieu op 14 april 2014.